



"75 il hədəv getməyib"

Jurnalistlərin müəllimi Cahangir Məmmədlinin əli işdən, ürəyi insanlara sevgidən soyumayıb

"Mən gəncliyimdə o qədər də ləng işləməmişəm. Özümə görə çox cəhd göstərmişəm. Bütün həyatım boyu belə işləmişəm. Amma daha çox işlər görmək olardı..." Jurnalistlərin müəllimi Cahangir Məmmədlini yubileyi münasibətilə çalışdığı Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsinə təbrikə gəndə əllərində gül dəstəsi yubilyarla görüşməyə gələnlər çox idi. Sevincdən kövrəlmişdi. Zarafat deyil, 75 yaşını qeyd edir. Neçə-neçə jurnalist nəslinin yetişməsində əməyi olub.

Jurnalistikamızın tarixindən, mərhələlərindən, janrlarından bəhs edən kitabların, dərslərin müəllifidir. Peşəkar qələmi ilə ərsəyə gələn məqalələr tez-tez ciddi mətbuat orqanlarının səhifələrində yer alır. Jurnalistika adına keçirilən bütün nüfuzlu tədbirlərin yuxarı başında yeri var. Beləcə, hər gün saçını ağartdığı, yaşını qocaltdığı universitetin pillələri ilə qalxıb dekanı olduğu fakültəyə, dərslər dediyi auditoriyalara tələsir. Tələbələr auditoriyayı onsuz təsəvvür edə bilmədikləri kimi, özü də həyatını ömrünün-gününü həsr etdiyi universitetə təsəvvür edə bilmir. "Mən Kamçatkadan Bakı Dövlət Universitetinə gəlmişəm. Jurnalistikaya o qədər həvəsim var idi ki, Kamçatkada "Tixookeanskaya pravda" adlı qəzetə yazı yazırdım. Qaydalara görə, SSRİ-də jurnalistika fakültəsinə qəbul olunan abituriyentin mütləq praktik yazıları olmalı idi. Bakıya gəldim və universitetə qəbul olundum. Əlaç təqaüdü almaqdan ötrü yaxşı oxumağa çalışırdım. Buna görə 10 manat çox pul verirdilər. Başqa tələbələr 35 manat alanda mən çalışıb sona qədər 45 manat aldım. O da bir stimül oldu", - deyər Cahangir müəllim xatırlayır: "Universiteti bitirəndə Şirməmməd Hüseynov məni burda saxladı. Elə dövlət imtahanını verəndə sədrə "burada qərar qəbul edin, bu gənci universitetdə saxlaya" təklifini verdi. O vaxtdan mən bu universitetdə çalışıram".

"O QƏDƏR ÇOX İŞLƏR GÖRMƏK OLARDI Kİ..."

C.Məmmədli həyatının sonrakı mərhələlərində də cəhdlə çalışıb. "İnsan özünü qurmaq üçün çalışmalıdır" sözlərini həyat şüarına çevirib: "Özünüqurma yollarında bəlkə bir az lənglik, bir az tənbellik etmişəm, ancaq bütövlükdə namizədlik işi yazmışam, doktorluq müdafiə etmişəm. Elmi əsərlərimin sayı xeyli çoxdur, kitablarım, dərsləklərim var. Belə baxanda 75 il o qədər də hədəv getməyib. Amma o qədər çox işlər görmək olardı ki... Bax, onlar adamı bir balaca narahət edir". Cahangir müəllimin bir neçə nəsil tələbənin yetişməsində əməyi olub. KIV-in müxtəlif orqanlarında çalışan tələbələrini uğurları onu həmişə fəxrəndirir. Vaxtilə dərslər dediyi tələbələr ölkənin hər yerində çalışır. Aralarında xarici ölkələrdə işləyənləri də var. "Sovet dövründə jurnalistikanı bitirmiş tələbələrımız indi yaşlaşıblar. Düzünü deyim ki, onlar adamı daha çox axtarırlar" deyərək, sevincini gizlətmir: "O vaxt bir ənənə var idi - müəllimlə yenidən təmasda olmaq marağı güclü idi. Məsələn, "Azərbaycan", "Xalq qəzeti", "Respublika" qəzetlərinin redaktorlarından

tutmuş müxbirlərindək - əksəriyyəti bizim institutun tələbələri olublar. Onlar mənimlə rastlaşanda elə bil çox əziz adamlarını görürlər. Müasir tələbələrin xarakteri bir az fərqlidir. Onlar daha çox internet dünyasına meyillidirlər. Gözlərini telefondan ayıra bilmirlər. Amma bütün bunlarla yanaşı, onların da içindən dünya miqyasında peşəkar jurnalist kimi tanınanlar çıxır".

"DÜNƏNKİ VƏ BUGÜNKÜ TƏLƏBƏLƏRİ HEÇ VAXT AYIRMARAM"

C.Məmmədli jurnalistikada yüksək tələb olan peşəkarlığın artırılması yolunda istiqamətlərə də toxunur: "Dünənki jurnalistlər, tələbələr peşəkarlığa daha çox meyilli idilər. Məsələn, dünənki tələbələr bədii ədəbiyyatla jurnalistikaya eyni səviyyədə yanaşırdılar. Amma bu gün bədii ədəbiyyata meyil azalıb. Bax, bu azalma jurnalistikanın peşəkarlıq keyfiyyətində özünü göstərir. Dünənki tələbələrimizin ədəbiyyata meyli məni onlara bir az çox bağlayırdı. Çünki mən də ədəbiyyata meyilli olmuşam və mənim üçün ən əziz kitablar ədəbiyyatla bağlıdır. Amma bütövlükdə, dünənki və bugünkü tələbələrini heç vaxt ayırmaram. Hər dəfə onlar məni görəndə öz əzizləri kimi qəbul edirlər". Cahangir müəllim bəzən sosial şəbəkələrdə ünvanına yazılan tən-



Məsləhətim budur ki, informasiya texnologiyası nə qədər artırsa artsın, Qərb dünyası nə qədər bizə cəzbedici görünürsə görünsün, hər şeyi Qərbə qurban vermək olmaz. Qərbin ancaq ən yaxşı keyfiyyətlərini götürmək lazımdır". Bizim tarixən davam edən milli ənənələrimizin, milli dəyərlərimizin olduğunu vurğulayan C.Məmmədli deyir ki, bu dəyərləri heç nəyə qurban vermək olmaz. Çünki qloballaşan dünyada öz milli keyfiyyətlərini saxlamaq və onu qorumaq, zənginləşdirmək hər xalqın işi olmayacaq:

ləri mətbuatda daima qorularını tövsiyə edir: "Yeni texnologiyaya çox uymaq olmaz. Nə qədər əhəmiyyətli olsa da, onlardan da mühüm olan nəsnelər var. Texnologiyalar Azərbaycanı dünyaya tanıdırır, ancaq bütün bunların içində bir vətəndaşlıq keyfiyyəti olmalıdır. Amma mənim narahət olduğum vətəndaşlığa media sistemində olan münasibətdir".

Ustad jurnalist son dövrlər genişlənməkdə olan internet mediasının ənənəvi medianı sıradan çıxara biləcəyi ilə bağlı səslənən fikirlərə də toxundu: "Birmənalı şəkildə deyirəm ki, yazılı jurnalistika öz missiyasını heç vaxt bitirə bilməz. Çünki onun çox böyük, geniş oxucu kütləsi var. Fikir verin, bütün dünyada kitab münasibət müəyyən dərəcədə öləyirdi. İndi kitab bir qayıdış var. Arada ki, bir balaca ədəbiyyat ləngidi deyər, informasiya siyasəti, yeni texnologiya, internet mediası ortaya gəldi. Teleqraf sətirləri daha maraqlı oldu insanlar üçün. İndi bu barədə düşünməyə başlayıblar. Yeni texnologiyanın qarşısında print jurnalistika hələ özünü çox qoruyacaq. Məsələn "Vaşinqton post" qəzeti 4 il bundan əvvəl qəzetin bütövlükdə elektron versiyasına keçəcəyini elan etmişdi. Amma qəzetin alındığını və satıldığını görüb, keçə bilmir. Çünki qəzet qoxusunu, kağız qoxusunu heç nə əvəz edə bilməyəcək. Bu baxımdan, çap mediasının nə zamansa ortadan çıxacağına inanmıram".

Cahangir müəllimlə çox söhbətləşdik. Həyatdan, jurnalistikanın bu günündən, keçmişindən danışdıq. "Gənclik bilsəydi ki, bu dünya belə gəlib keçməyəcək, bir qocalıq çağı da var, onda bir az da işlərini sürətləndirər, heç bir işini sonraya saxlamazdı. Qocalıq da bacarsaydı çox iş görərdi, lakin bacarmır axı" - desə də, əli işdən, ürəyi insanlara sevgidən soyumayıb. Hələ görmədiyi işləri həyata keçirməyə vaxtı da çoxdur... Təki sağlıq olsun!

Tərənə Məhərrəmov



"İndidən görünür ki, çox çətin olacaq. O proses başlayıb. Xalqların, millətlərin milli keyfiyyətlərini əlindən almaq istəyən çox böyük qüvvələr var. Biz o qüvvələrin qarşısında çox ehtiyatlı olmalıyıq". Ölkəmizin gərgin və çətin bir geosiyasi regionda yerləşdiyini qeyd edən C.Məmmədli regionda özümüzü qorumaq üçün böyük işlər görməli olduğumuzu söyləyir. Belə ki, ölkə prezidenti İlham Əliyev belə bir geosiyasi vəziyyətdə ölkəni qorumaq prinsipini yeridir: "Türkiyə-Rusiya münasibətləri gərgin hala çatır və bizim prezident Azərbaycanı idarə edir, ölkənin mövqeyini, ideallarını qoruyur... Erməni lobbisi dünyanın hər yerində Azərbaycan əleyhinə ciddi kampaniya aparır. Bunun qarşısında dayanmaq çətindir. Mediamız da bunu həmişə nəzərə almalı, belə məqamlarda prezidentimizin arxasında dayanmalı, ona dəstək olmalıdır".

"YAZILI JURNALİSTİKA ÖZ MISSİYASINI HEÇ VAXT BİTİRƏ BİLMƏZ"

Cahangir müəllim xüsusən gənc jurnalistlərə bütövlükdə milli-mənəvi dəyərlərimizə ehtiyatla yanaşmağı, onların itmə təhlükəsini hər an hiss etmələrini və bu dəyər-

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyəsi əsasında hazırlanıb.